

Ex/Sans/PG/3.3D/75/2017

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2017

(2nd Year, 3rd Semester)

SANSKRIT

Course : XIII D

[An Introduction to Dharmasāstra Literature]

Time : Two Hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

1. निम्नोक्तेषु चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः। 6×4=24
 - (क) याज्ञवल्क्यसंहितायामुक्तानि धर्मस्य चतुर्दशस्थानानि लिख्यन्ताम्। याज्ञवल्क्यमतानुसारं धर्मस्य प्रमाणमालोच्यताम्।
 - (ख) 'मीमांसा' इत्यस्य कोऽर्थः? मीमांसाशास्त्रानुसारं धर्मस्य लक्षणं विचार्यताम्।
 - (ग) धर्मसूत्र-संहितयोः सादृश्यं वैसादृश्यं च समासतो निरूप्यताम्।
 - (घ) धर्मशास्त्रस्येतिहासे निबन्धस्योपयोगस्तत्र च रघुनन्दनस्य कृतिरालोच्यताम्।
 - (ङ) द्वयमधिकृत्य टिप्पणी विरचनीया —
पराशरस्मृतिः, जीमूतवाहनः।
2. निम्नोक्तेषु षट् प्रश्नाः सुरगिरा देवनागर्या लिप्या च समाधेयाः। 1×6=6
 - (क) कुल्लूकभट्टेन रचितस्य ग्रन्थस्य नाम किम्? तत्र कति अंशाः सन्ति?

[Turn over]

[2]

- (ख) दीपकलिका-टीकायाः प्रणेतुर्नाम किम्? तेन प्रणीतस्य ग्रन्थान्तरस्य नाम लिख्यताम्।
- (ग) बृहस्पतिमतानुसारं व्यवहारपदस्य मौलिकभेदानुल्लिख्य नामतस्तेषामुल्लेखः कार्यः।
- (घ) गौतममतानुसारं धर्मस्य लक्षणं देयम्।
- (ङ) 'पञ्चवर्ग' इत्यनेन किं ज्ञायते?
- (च) 'वेदार्थोपनिबन्धत्वात्प्राधान्यं तु मनुस्मृतौ। मन्वर्थविपरीता या स्मृतिः सा न प्रशस्यते।।' कस्य मतमिदम्? कुत्र च तदुद्धृतम्?
- (छ) कात्यायनस्मृतिः कदा केन मुद्रितग्रन्थरूपेण प्रकाशिता?
- (ज) किं नाम भाष्यम्?
-